

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PRILOG VODIČU KROZ SADRŽAJ I STRUKTURU NACIONALNIH ISPITA U ČETVRTOME RAZREDU U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024.

**NACIONALNI ISPITI S PRILAGODBOM ISPITNE TEHNOLOGIJE
ZA UČENIKE 4. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE**

Zagreb, studeni 2023.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
1. HRVATSKI JEZIK	6
1.1. SADRŽAJ ISPITA	6
1.2. STRUKTURA ISPITA	6
1.3. PRIMJERI ZADATAKA	8
2. MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST / MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	14
2.1. SADRŽAJ ISPITA	14
2.1. A VIZSGA TARTALMA	22
2.2. STRUKTURA ISPITA	14
2.2. A FELMÉRÉS SZERKEZETE	23
2.3. PRIMJERI ZADATAKA	17
2.3. MINTAFELADATOK	25
3. SRPSKI JEZIK / СРПСКИ ЈЕЗИК	30
3.1. SADRŽAJ ISPITA	30
3.1. САДРЖАЈ ИСПИТА	35
3.2. STRUKTURA ISPITA	30
3.2. СТРУКТУРА ИСПИТА	35
3.3. PRIMJERI ZADATAKA	32
3.3. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА	37
4. MATEMATIKA	40
4.1. SADRŽAJ ISPITA	40
4.2. STRUKTURA ISPITA	40
4.3. PRIMJERI ZADATAKA	42
5. PRIRODA I DRUŠTVO	46
5.1. SADRŽAJ ISPITA	46
5.2. STRUKTURA ISPITA	46
5.3. PRIMJERI ZADATAKA	48

PREDGOVOR

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (u daljnjemu tekstu: Centar), provest će nacionalne ispite za učenike četvrtoga razreda u svim osnovnim školama Republike Hrvatske u školskoj godini 2023./2024.

Učenici će pisati nacionalne ispite iz

Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva,

a učenici koji se školuju **na jeziku i pismu nacionalnih manjina**

pisat će ispite i na svom materinskom jeziku

(ovaj dokument sadrži smjernice za Mađarski i Srpski jezik,

a smjernice za ispitivanje za nacionalne ispite

iz Češkoga i Talijanskoga jezika bit će objavljene naknadno).

Za učenike s teškoćama, vezano uz provođenje nacionalnih ispita, osigurani su različiti postupci **prilagodbe ispitne tehnologije**.

Prilagodba ispitne tehnologije uključuje prilagodbu ispitnoga materijala,

prilagodbu procesa provedbe ispitivanja

i prilagodbu procesa vrednovanja (ocjenjivanja).

Prilagodba ispitnoga materijala obuhvaća

grafičku prilagodbu i/ili jezičnu prilagodbu

te sadržajnu prilagodbu zadataka.

Prilagodba procesa provedbe ispitivanja obuhvaća prilagodbu okruženja,

prilagodbu vremena predviđenoga za pisanje ispita,

korištenje pomagala i/ili pružanje neposredne potpore učenicima.

Prilagodba procesa vrednovanja odnosi se na prilagodbu

kriterija ocjenjivanja ispita s prilagodbom ispitne tehnologije

u suradnji sa stručnjacima edukacijsko-rehabilitacijskog profila.

Prilagodba ispitne tehnologije namijenjena je učenicima koji se školuju prema **redovitome programu uz individualizirane postupke**

(**čl. 5.** Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju¹, NN 24/2015., dalje u tekstu: Pravilnika)

i učenicima koji se školuju **prema redovitome programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke** (**čl. 6.** Pravilnika).

Za učenike 4. razreda koji se školuju prema **čl. 5.** Pravilnika prilagodba ispitnog materijala obuhvaća grafičku i/ili jezičnu prilagodbu ispitnog materijala.

Za učenike 4. razreda koji se školuju **prema čl. 6.** Pravilnika prilagodba ispitnog materijala obuhvaća **sadržajnu** prilagodbu ispita, **grafičku i/ili jezičnu** prilagodbu ispitnog materijala.

Sadržajna prilagodba podrazumijeva prilagodbu ispitnih zadataka koji se temelje na ishodima iz pojedinoga nastavnog predmeta koji se ispituju nacionalnim ispitima.

U nastavku dokumenta su, prema ispitivanim nastavnim predmetima, navedeni:

- **Sadržaj ispita** koji obuhvaća područje/potpodručje ispitivanja
- **Struktura ispita** u kojoj su navedeni podatci o broju zadataka i broju bodova za svaku ispitnu cjelinu te podatci o trajanju ispita.

(za ispite s prilagodbom ispitne tehnologije predviđena je **moćnost produljenja vremena pisanja ispita 50 %**)

¹ Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju. NN 24/2015.

- **Primjeri zadataka** koji sadrže točne odgovore, područje ispitivanja, odgojno-obrazovne ishode, kognitivnu razinu i procijenjenu težinu **za učenike koji se školuju prema redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke (čl. 6. Pravilnika).**

Cilj i opis sadržaja ispitivanja detaljnije su opisani u **Vodiču kroz sadržaj i strukturu nacionalnih ispita za 4. razred**².

Odgojno-obrazovni ishodi koji se ispituju nacionalnim ispitima proizlaze iz predmetnih kurikuluma, **a ispitni su zadaci prilagođeni** učenicima koji se školuju prema **redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke.**

Odgojno-obrazovni ishodi za sve ispite navedeni su u **Vodiču kroz sadržaj i strukturu nacionalnih ispita za 4. razred.**

Prilagodbi procesa vrednovanja za učenike s teškoćama cilj je omogućiti učenicima sudjelovanje na ravnopravnoj osnovi temeljem koje će pokazati ostvarenost odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom. Primjenom različitih postupaka prilagodbe ispitne tehnologije osigurava se odgovarajući oblik podrške koji će svakomu učeniku, na temelju utvrđenoga primjerenog oblika obrazovanja i razumne prilagodbe, omogućiti najbolji mogući razvoj individualnih potencijala.

² Vodič je dostupan na poveznici: <https://www.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2023/10/Vodic-kroz-sadrzaj-i-strukturu-NI-4-razred.pdf>

1. HRVATSKI JEZIK

1.1. SADRŽAJ ISPITA

U nacionalnome ispitu iz Hrvatskoga jezika za četvrti razred osnovne škole ispituju se odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji iz triju područja ispitivanja pri čemu jedno od ispitnih područja (Čitanje) sadrži dva potpodručja:

1. Čitanje
 - a) čitanje književnoga teksta
 - b) čitanje obavijesnoga teksta
2. Hrvatski jezik
3. Pisanje

1.2. STRUKTURA ISPITA

Nacionalni ispit iz Hrvatskoga jezika za četvrti razred osnovne škole za učenike koji se školuju **prema članku 6. Pravilnika** sastoji se od dviju ispitnih cjelina: Čitanje i hrvatski jezik te Pisanje.

Prva ispitna cjelina Čitanje i hrvatski jezik sadrži ukupno **29** zadataka (8 – 12 zadataka u potpodručju Čitanja književnoga teksta, 3 – 4 zadatka u potpodručju Čitanja obavijesnoga teksta i 13 – 16 zadataka u potpodručju Hrvatski jezik).

Svaki zadatak u ovoj cjelini nosi jedan bod.

Drugu ispitnu cjelinu **Pisanje** čini jedan zadatak koji nosi **18 bodova**.

Ispit sadrži **ukupno 30 zadataka** i donosi ukupno **47 bodova**.

U **Tablici 1.** navedeni su broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu.

Tablica 1. Broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu

PODRUČJE	POTPODRUČJE	BROJ ZADATAKA*	BROJ BODOVA
Čitanje	Čitanje književnoga teksta	8 – 12	8 –12
	Čitanje obavijesnoga teksta	3 – 4	3 – 4
Hrvatski jezik		13 – 16	13 – 16
Pisanje		1	18
UKUPNO		30	47

* broj zadataka i pripadajući broj bodova prema potpodručjima iskazan je u mogućim rasponima.

Ukupan broj zadataka u ispitu je **30**, a ukupan broj **bodova** je **47**.

Nacionalni ispit iz Hrvatskoga jezika traje **135 minuta**

na način da prva ispitna cjelina traje 75 minuta,

a druga ispitna cjelina traje 60 minuta.

Za učenike koji pišu ispite s prilagodbom ispitne tehnologije,

vrijeme trajanja ispita **produljuje se 50%**.

1.3. PRIMJERI ZADATAKA

1. primjer

Pozorno pročitajte pjesmu.

Željeznica

Puše, stenje, zviždi, juri
Po gvozdenoj stazi toj.
Što je tjera? Tko je vodi
Pa joj naglo viče „Stoj!“

Oči su joj sve crvene.
Ugljen guta, riga dim.
Vijuga se poput zmaja
Udovima tresući svim.

K brdu dođe – dugo psiče
I već hita u crn rov.
K mostu stigne – na njem tutnji
Pa odjuri u kraj nov.

Stane. Ljudi u nju skaču.
Samo hitno naprijed!
Strah je nije žege ljetne,
Ne plaši je zimski led.

Vladimir Nazor

* **gvozdenoj** – željeznoj

psiče – pišti

hita – žuri

rov – tunel

žege – vrućine

Koji od navedenih stihova u pjesmi **pokazuje** da se **željeznica brzo kreće**?

- A. I već hita u crn rov.
- B. Oči su joj sve crvene.
- C. K brdu dođe – dugo psiče.

Točan odgovor: A

Područje ispitivanja: Čitanje

Potpodručje ispitivanja: Čitanje književnoga teksta

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ HJ B.2.2. Učenik sluša/čita književni tekst i razlikuje književne tekstove prema obliku i sadržaj.

OŠ HJ B.3.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.

OŠ HJ B.4.2. Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

2. primjer

U kojoj je od sljedećih rečenica **istaknuta imenica**?

- A. Marta je **darovita** djevojčica.
- B. Mama mi je **darovala** knjigu.
- C. Dječak je dobio **dar**.

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Hrvatski jezik

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.2.5. Učenik upotrebljava i objašnjava riječi, sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom.

OŠ HJ A.3.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.

OŠ HJ A.4.5. Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

3. primjer

Vidra

Vidra je simpatična zvijer iz porodice kuna i smatra se najvećom europskom kunom.

Najčešće obitava u svim vrstama slatkih voda kao što su rijeke, jezera i močvare,

ali može je se pronaći i na stjenovitim morskim obalama.

Prilagođena je životu u vodi, uključujući i more.

Ima vitko duguljasto tijelo, dugi rep i kratke, snažne noge s plivaćim kožicama među prstima.

Uobičajeno naraste do jednoga metra duljine, a može težiti i do 12 kilograma.

U kretanju na kopnu vidra produžuje svoje skokove, kojima se u pravilu kreće povijanjem tijela.

Krzno vidre gusto je i masno, što je štiti od hladne vode.

Tamnosmeđe je boje, a nešto su joj svjetliji vrat, prsa i trbuh.

Vidra svoju jazbinu gradi na mirnim obalama rijeka, uobičajeno zaklonjenim gustim raslinjem ili starim stablima.

Njezina su hrana ribe, rakovi, žabe, mali sisavci, ptice pa i kornjače.

U lov polazi sa zalaskom sunca i lovi do svitanja.

Vidra je danas ugrožena životinjska vrsta zbog onečišćenja voda, izlova ribe kojom se hrani, uništavanja njezinih staništa, uznemiravanja, nestanka riba iz rijeka, suše u ljetnim mjesecima i prekomjernoga lova zbog krzna.

Koji **podatak** iz teksta **upućuje** na to **kako** se vidra **kreće kopnom**?

A. U kretanju na kopnu vidra produžuje svoje skokove.

B. Vidra gradi jazbinu na mirnim obalama rijeka.

C. Vidra polazi u lov sa zalaskom sunca.

Točan odgovor: A

Područje ispitivanja: Čitanje

Potpodručje ispitivanja: Čitanje obavijesnoga teksta

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.2.3. Učenik čita kratke tekstove tematski prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.

OŠ HJ A.3.3. Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.

OŠ HJ A.4.3. Učenik čita tekst i prepričava sadržaj teksta služeći se bilješkama.

Kognitivna razina: primjena

Procijenjena težina: teško

4. primjer

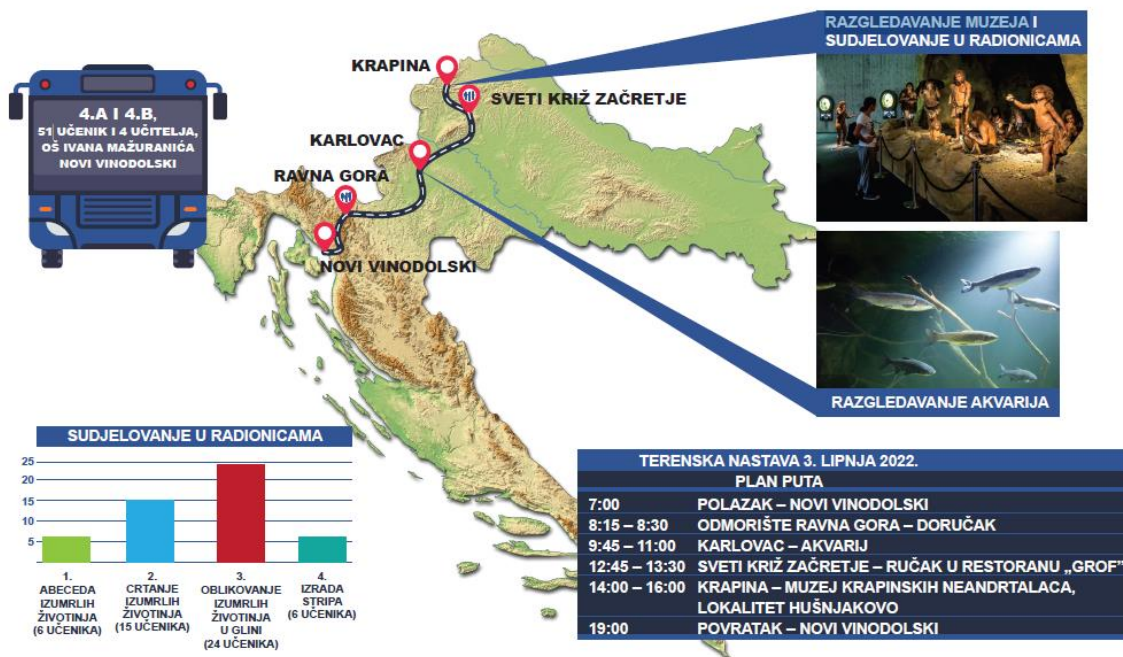
Zadatak pisanja

Učenici **četvrtog** razreda bili su na **jednodnevnome** izletu.

Promotri **sve podatke** koji se nalaze u tablici, na fotografijama, u ilustracijama i na grafičkome prikazu.

Napiši **izvješće** o izletu u koje ćeš **uvrstiti sve** navedene **podatke**.

Izvješće treba imati najmanje **85** riječi.

Područje ispitivanja: Pisanje

Potpodručje ispitivanja: Pisanje obavijesnog teksta

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.3.4. Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.

Kognitivna razina: primjena

Procijenjena težina: srednje teško

2. MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST / MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

2.1. SADRŽAJ ISPITA

U nacionalnome ispitu iz Mađarskog jezika i književnosti za četvrti razred osnovne škole ispituju se odgojno-obrazovni ishodi / sadržaji iz triju područja ispitivanja.

Svako područje sadrži više potpodručja:

1. Jezik i komunikacija

- a) Razumijevanje teksta
- b) Jezično izražavanje
- c) Jezične razine
- d) Jezik i društvo

2. Književnost i stvaralaštvo

- a) Teorija književnosti
- b) Analiza književnoga djela
- c) Spoznaje o književnome djelu

3. Medijska kultura

- a) Mediji
- b) Mediji i društvo

Nacionalnim ispitom iz Mađarskog jezika za četvrti razred ispituju se odgojno-obrazovni ishodi iz područja jezika i komunikacije, književnosti i stvaralaštva te medijske kulture s posebnim naglaskom na odgojno-obrazovne ishode od prvog do četvrtog razreda osnovne škole.

Ispitom su obuhvaćeni samo ishodi za koje su kurikulumom predviđene razine usvojenosti. Od tih se ishoda ispitom u školskoj godini 2023./2024. ispituje dio odgojno-obrazovnih ishoda iz svakoga od triju područja.

2.2. STRUKTURA ISPITA

Nacionalni ispit iz Mađarskog jezika za četvrti razred osnovne škole sastoji se od triju ispitnih cjelina:

Jezik i komunikacija,

Književnost i stvaralaštvo

i Medijska kultura.

Područje **Jezik i komunikacija** u prvoj ispitnoj cjelini

sadrži ukupno **18** zadataka

(2 zadatka u potpodručju Razumijevanje teksta,

10 zadataka u potpodručjima Jezično izražavanje i Jezične razine

te 6 zadataka u potpodručju Jezik i društvo).

Područje **Književnost i stvaralaštvo** u drugoj ispitnoj cjelini

sadrži ukupno **9** zadataka

(2 zadatka u potpodručju Teorija književnosti,

4 zadatka u potpodručju Analiza književnoga djela

i 2 zadatka u potpodručju Spoznaje o književnome djelu).

Područje **Medijska kultura** u trećoj ispitnoj cjelini

sadrži ukupno **8** zadataka

(2 zadatka u potpodručju Mediji

i 6 zadataka u potpodručju Mediji i društvo).

Druga ispitna cjelina sadrži 1 zadatak, s potpodručjem Jezično izražavanje.

Ispit sadrži ukupno **36 zadataka** i donosi ukupno **59 bodova**.

U **tablici 2.** navedeni su broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu.

Tablica 2. Broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu

PODRUČJE	POTPODRUČJE	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
Jezik i komunikacija	Razumijevanje teksta	2	2
	Jezično izražavanje	1	24
	Jezične razine	10	10
	Jezik i društvo	6	6
Književnost i stvaralaštvo	Teorija književnosti	2	2
	Analiza književnoga djela	4	4
	Spoznaje o književnome djelu	3	3
Medijska kultura	Mediji	2	2
	Mediji i društvo	6	6
UKUPNO		36	59

Nacionalni ispit iz Mađarskoga jezika traje **90 minuta s pauzom od 15 minuta**.

Prva ispitna cjelina traje 60 minuta, a druga ispitna cjelina traje 30 minuta.

Za učenike koji pišu ispite s prilagodbom ispitne tehnologije,

vrijeme trajanja ispita **produljuje se 50 %**.

2.3. PRIMJERI ZADATAKA

1. primjer

Olvasd el az alábbi szöveget, majd **karikázd be** a helyes választ!

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz

Hogy mit láttam? Elmondhatom.

De legjobb, ha lerajzolom.

Megláthatod te is velem,
csak nézd, csak nézd a jobb kezem.

Ez itt a ház, ez itt a tó,
ez itt az út, felénk futó,
ez itt akác, ez itt levél,
ez itt a nap, ez itt a dél.

Ez borjú itt, lógó fülű,
hasát veri a nyári fű,
ez itt virág, ezer, ezer,
ez a sötét gyalogszeder,
ez itt a szél, a repülés,
az álmodás, az ébredés,
ez itt gyümölcs, ez itt madár,
ez itt az ég, ez itt a nyár.

Majd télen ezt előveszem,
ha hull a hó, nézegetem.

Nézegetem, ha hull a hó,
ez volt a ház, ez volt a tó.

Mit olvastál?

A. mesét

B. elbeszélést

C. verset

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Književnost i stvaralaštvo

Potpodručje ispitivanja: Teorija književnosti

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ MJ A.2.2. Učenik govori i razgovara o zadanoj temi iz svakodnevnoga života u skladu s dobi.

OŠ MJ B.3.2. Učenik usmeno izražava svoje mišljenje i doživljava o pročitanoj književnom tekstu primjerenoga dobi.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: teško

2. primjer

Karikázd be a **helyesen elválasztott** szó előtti betűt!

hópehely

A. hópeh-ely

B. h-ópe-hely

C. hó-pe-hely

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Jezik i komunikacija

Potpodručje ispitivanja: Jezične razine

Odgojno-obrazovni ishod:

OŠ MJ A.2.3. Učenik piše riječi i rečenice pri čemu primjenjuje naučena pravopisna pravila i jezične spoznaje.

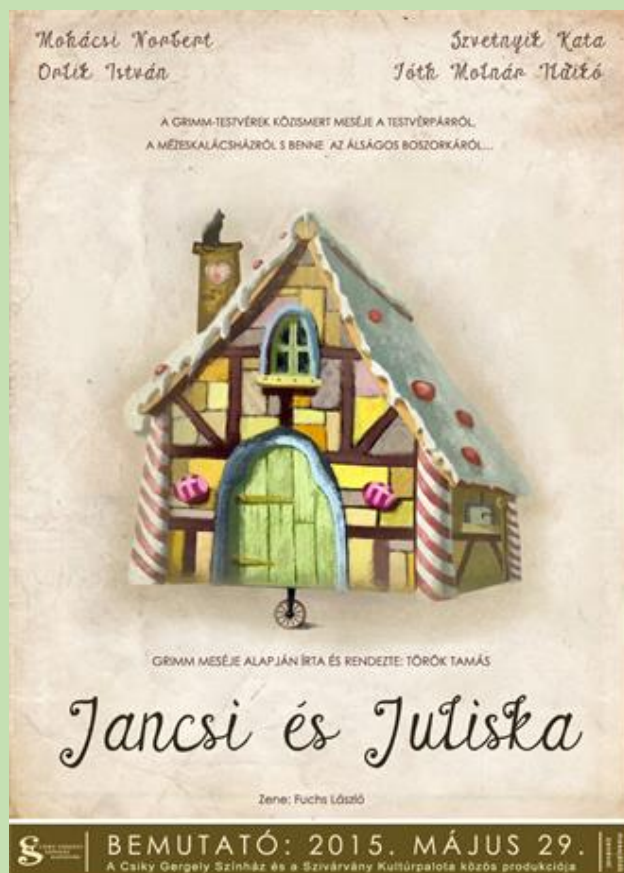
OŠ MJ A.4.3. Učenik rješava zadatke i piše kratke tekstove uz pravilnu primjenu jezičnih znanja.

Kognitivna razina: pamćenje

Procijenjena težina: lagan

3. primjer

Figyeld meg az alábbi színes plakátot,
majd karikázd be a helyes válaszokat!

Mi az előadás **címe**?

- A. Jancsi és Juliska
- B. Piroska és a farkas
- C. Hamupipőke

Točan odgovor: A

Područje ispitivanja: Medijska kultura

Potpodručje ispitivanja: Mediji i društvo

Odgojno-obrazovni ishod:

OŠ MJ C.4.2. Učenik sluša ili čita informacije iz različitih medijskih izvora te samostalno ističe bit različitih medijskih poruka

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: lagan

2.1. A VIZSGA TARTALMA

Az általános iskola negyedik osztályának magyar nyelv és irodalomból történő felmérése a tantárgy nemzeti alaptantervében meghatározott oktatási-nevelési eredménycélokat három területhez kapcsolatosan vizsgálja:

1. Magyar nyelv és kommunikáció

- a) Szövegértés
- b) Szövegalkotás
- c) Nyelvi szintek
- d) Nyelv és társadalom

2. Irodalom és irodalmi alkotások

- a) Irodalomelmélet
- b) Műelemzés
- c) Műismeret

3. Médiakultúra

- a) Médiumok
- b) Média és társadalom

A felmérés a magyar nyelv és kommunikáció, az irodalom és irodalmi alkotások és a médiakultúra témakört érintve ellenőrzi a diákok készségeit az alábbi fejlesztési területeken: szövegértés, szövegalkotás, nyelvi szintek, nyelv és társadalom, irodalomelmélet, műelemzés, műismeret, médiumok, média és társadalom.

Az elvárásokat az általános iskola 1.- 4. osztályaira vonatkozó oktatási-nevelési célok adják meg annak figyelembevételével, hogy az adott célhoz kapcsolódóan mely eredménycélok teljesítése elvárható a felmérés megírásakor.

2.2. A FELMÉRÉS SZERKEZETE

Az országos felmérés szerkezete magyar nyelvből a 4. évfolyam számára az alábbi három egységet öleli fel:

Magyar nyelv és kommunikáció,
Irodalom és irodalmi alkotások,
Médiakultúra.

Az első vizsgafüzet tartalma:

A Magyar nyelv és kommunikáció az első kérdéscsoportban

18 feladatot tartalmaz

(2 feladat szövegértésből,
10 feladat nyelvi szintekből,
6 feladat nyelv és társadalomból).

A Irodalom és irodalmi alkotások a második kérdéscsoportban

9 feladatot tartalmaz

(2 feladat irodalomelméletből,
4 feladat műelemzésből,
2 feladat műismeretből).

A Médiakultúra a harmadik kérdéscsoportban

8 feladatot tartalmaz

(2 feladat médiumokból, 6 feladat média és társadalomból).

Az második vizsgafüzet tartalma:

Egy szövegalkotási feladatot tartalmaz.

A felmérés összesen **36** feladatot tartalmaz,
amelyben **59 pontot** szerezhhetnek a tanulók.

2. táblázat A feladatok száma és az elérhető pontszámok egységenként

TERÜLET	ALTERÜLET	FELADAT-SZÁM	PONTSZÁM
Magyar nyelv és kommunikáció	Szövegértés	2	2
	Szövegalkotás	1	24
	Nyelvi szintek	10	10
	Nyelv és társadalom	6	6
Irodalom és irodalmi alkotások	Irodalomelmélet	2	2
	Műelemzés	4	4
	Műismeret	3	3
Médiakultúra	Médiumok	2	2
	Média és társadalom	6	6
UKUPNO		36	59

A felmérés feladatainak megoldására összesen **90** perc áll a diák rendelkezésére, **15** perc szünettel.

Amennyiben a diák igényt tart rá, a megadott **időkeret 50%-kal** bővíthető.

2.3. MINTAFELADATOK

1. példa

Olvasd el az alábbi szöveget, majd **karikázd be** a helyes választ!

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz

Hogy mit láttam? Elmondhatom.

De legjobb, ha lerajzolom.

Megláthatod te is velem,
csak nézd, csak nézd a jobb kezem.

Ez itt a ház, ez itt a tó,
ez itt az út, felénk futó,
ez itt akác, ez itt levél,
ez itt a nap, ez itt a dél.

Ez borjú itt, lógó fülű,
hasát veri a nyári fű,
ez itt virág, ezer, ezer,
ez a sötét gyalogszeder,
ez itt a szél, a repülés,
az álmodás, az ébredés,
ez itt gyümölcs, ez itt madár,
ez itt az ég, ez itt a nyár.

Majd télen ezt előveszem,
ha hull a hó, nézegetem.

Nézegetem, ha hull a hó,
ez volt a ház, ez volt a tó.

Mit olvastál?

- A. mesét
- B. elbeszélést
- C. verset

Pontos válasz: C

Felmérés területe: Irodalom és irodalmi alkotások

Felmérés alterülete: Irodalomelmélet

Oktatási-nevelési célok:

ÁI MNY B.2.2. A tanuló életkori sajátosságainak megfelelő irodalmi szövegek olvasása/hallgatása alapján kifejezi az olvasottak által nyújtott élményeit, érzelmeit szóban és írásban.

ÁI MNY B.3.2. A tanuló életkori sajátosságainak megfelelő irodalmi szövegek olvasása alapján szóban és írásban megfogalmazza a szöveg által nyújtott élményét, véleményét.

Kognitív szint: értés

Nehézségi szint: nehéz

2. primjer

Karikázd be a **helyesen elválasztott** szó előtti betűt!

hópehely

- A. hópeh-ely
- B. h-ópe-hely
- C. hó-pe-hely

Točan odgovor: C

Felmérés területe: Magyar nyelv és kommunikáció

Felmérés alterülete: Nyelvi szintek

Oktatási-nevelési célok:

ÁI MNY A.2.3. A tanuló a szavak és mondatok írása során alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat,

va-lamint a nyelvtani és nyelvhelyességi ismereteket.

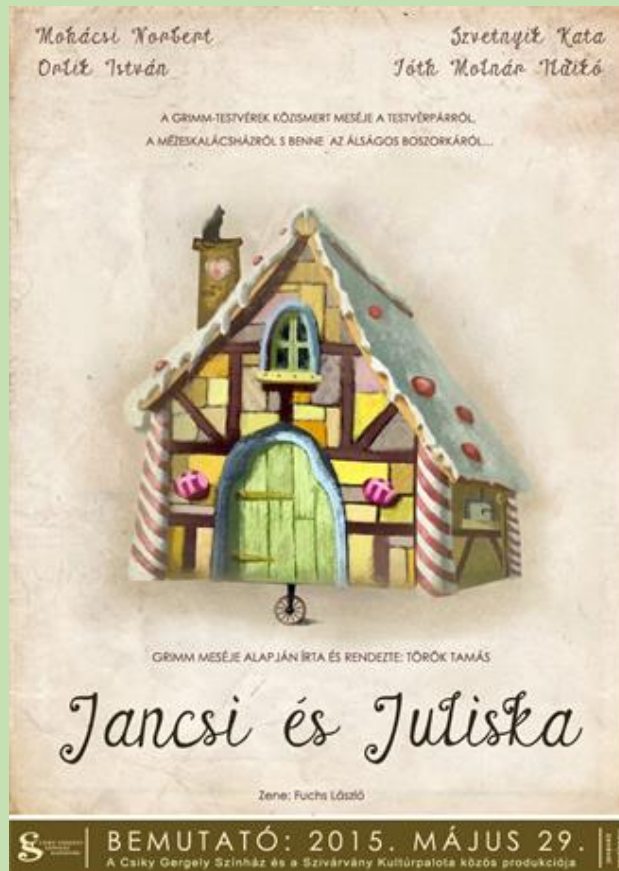
ÁI MNY A.4.3. A tanuló kibővített nyelvi ismereteit helyesen alkalmazza a feladatok megoldásában.

Kognitív szint: tudás

Nehézségi szint: könnyű

3. primjer

Figyeld meg az alábbi színes plakátot,
majd karikázd be a helyes válaszokat!

Mi az előadás **címe**?

- A. Jancsi és Juliska
- B. Piroska és a farkas
- C. Hamupipőke

Točan odgovor: A

Felmérés területe: Médiakultúra

Felmérés alterülete: Média és társadalom

Oktatási-nevelési cél:

ÁI MNY C.4.2. A tanuló hallgatja,
olvassa az információkat tartalmazó médiaszövegeket,
és önállóan ki-emeli a különböző médiumú információk lényegét.

Kognitív szint: értés**Nehézségi szint:** könnyű

3. SRPSKI JEZIK / СРПСКИ ЈЕЗИК

3.1. SADRŽAJ ISPITA

U nacionalnome ispitu iz Srpskoga jezika za četvrti razred osnovne škole ispituju se odgojno-obrazovni ishodi / sadržaji iz četiriju područja ispitivanja:

1. Književnost
2. Jezik
3. Kultura izražavanja i stvaralaštvo
4. Pisanje.

Nacionalnim ispitom iz Srpskoga jezika za četvrti razred ispituju se odgojno-obrazovni ishodi od prvoga do četvrtoga razreda iz navedenih područja. Ispitom su obuhvaćeni samo ishodi za koje su kurikulumom predviđene razine usvojenosti.

Od tih se ishoda, za koje su predviđene razine usvojenosti, ispitom u školskoj godini 2023./2024. ispituje dio odgojno-obrazovnih ishoda iz svakoga od prvih triju područja ispitivanja.

Ti su odgojno-obrazovni ishodi u strukturu ispita preneseni tako da se poštuje slijed načela izrade ispita i organizacija ispitivanja.

3.2. STRUKTURA ISPITA

Nacionalni ispit iz Srpskoga jezika za četvrti razred osnovne škole sastoji se od dvije ispitne cjeline u koje su implementirana četiri područja.

U prvoj ispitnoj cjelini je **25** zadataka višestrukoga izbora.

Svaki zadatak nosi 1 bod.

Drugu ispitnu cjelinu, **Pisanje** čini jedan zadatak koji nosi 9 bodova.

Ispit sadrži ukupno **26 zadataka** i donosi ukupno **34 bodova**.

U **tablici 3.** navedeni su broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu.

Tablica 3. Broj zadataka i broj bodova za svaku ispitnu cjelinu

ISPITNA CJELINA	PODRUČJE	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	Književnost	7	7
	Jezik	15	15
	Kultura izražavanja i stvaralaštvo	3	3
2.	Pisanje	1	9
UKUPNO		26	34

Nacionalni ispit iz Srpskoga jezika traje ukupno **90 minuta**.

Svaka ispitna cjelina traje **45 minuta**.

Između prve i druge ispitne cjeline je stanka u trajanju od **15 minuta**.

Za učenike koji pišu ispite s prilagodbom ispitne tehnologije, vrijeme trajanja ispita **produljuje se 50 %**.

3.3. PRIMJERI ZADATAKA

1. primjer

Прочитај текст.

БИК И ЗЕЦ

Спази бик зеца где као стрела бежи преко поља,
па му позавиде на брзини.

Кад се једном састадоше, рече му:

– Благо теби кад си тако брз!

Ти можеш да умакнеш и најопаснијем непријатељу!

Ништа у животу не бих више желео него да сам и сам тако
брз. Тада бих могао да побегнем од сваког непријатеља.

Насмеја се зец чувши бика, па ће му рећи:

– Луда је твоја жеља пријатељу!

Дао бих ја радо своју брзину за твоје оштре и снажне рогове.

Боље поносито се борити с непријатељем,
него целог века срамно пред њим бежати.

Којој **књижевној врсти** припада наведени текст?

А. народна басна

В. лирска песма

С. драмски текст

Тоčan odgovor: А

Područje ispitivanja: Književnost

Odgojno-obrazovni ishodi:

SJ OŠ A.4.1. Učenik razlikuje književne vrste.

SJ OŠ A.3.1. Učenik razlikuje narodnu i autorsku književnost.

SJ OŠ C.3.2. Učenik izražajno čita i analizira različite vrste tekstova.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: lagano

2. primjer

У којој од наведених реченица су подвучени описни придеви?

A. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

B. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

C. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Jezik

Odgojno-obrazovni ishod:

SJ OŠ B.4.2. Učenik razlikuje vrste riječi

(imenice, glagole, pridjeve, osobne zamjenice i brojeve).

Kognitivna razina: pamćenje

Procijenjena težina: srednje teško

3. primjer

У којој је од следећих реченица **глагол** написан у **3. лицу множине**?

A. Певам омиљену песму.

B. Гледали смо тај филм.

C. Организују представу.

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Jezik

Odgojno-obrazovni ishodi:

SJ OŠ B.3.2. Učenik razlikuje vrste riječi (imenice, glagole i pridjeve).

SJ OŠ B.4.2. Učenik razlikuje vrste riječi

(imenice, glagole, pridjeve, osobne zamjenice i brojeve).

Kognitivna razina: primjena

Procijenjena težina: teško

3. СРПСКИ ЈЕЗИК

3.1. САДРЖАЈ ИСПИТА

У националном испиту из Српског језика за четврти разред основне школе испитују се васпитно-образовни исходи/садржаји из четири подручја испитивања:

1. Књижевност
2. Језик
3. Култура изражавања и стваралаштво
4. Писање.

Националним испитом из Српског језика за четврти разред испитују се васпитно-образовни исходи од првог до четвртог разреда из наведених подручја.

Испитом су обухваћени само исходи за које су курикулумом предвиђени нивои усвојености.

Од тих исхода за које су предвиђени нивои усвојености испитом у школској години 2023/2024.

испитује део васпитно-образовних исхода из сваког од прва три подручја испитивања која су у структуру испита пренесена тако да се поштују принципи израде испита и организације испитивања.

3.2. СТРУКТУРА ИСПИТА

Национални испит из Српског језика за четврти разред основне школе састоји се од две испитне целине у које су имплементирана четири подручја.

У првој испитној целини је **25** задатака, сви су вишеструког избора.

Сваки задатак носи један бод.

Другу испитну целину **Писање** чини један задатак који носи **9** бодова.

Испит садржи укупно **26 задатака** и доноси укупно **34 бода**.

У **табели 3.** наведени су број задатака и број бодова за сваку испитну целину.

Табела 3. Број задатака и број бодова за сваку испитну целину.

ИСПИТНА ЦЕЛИНА	ПОДРУЧЈЕ	БРОЈ ЗАДАТАКА	БРОЈ БОДОВА
1.	Књижевност	7	7
	Језик	15	15
	Култура изражавања и стваралаштво	3	3
2.	Писање	1	9
УКУПНО		26	34

Национални испит из Српског језика траје укупно **90 минута**.

Свака испитна целина траје **45 минута**.

Између прве и друге испитне целине је пауза у трајању од **15 минута**.

За ученике који пишу испите с прилагођавањем испитне технологије време трајања испита **продужава се 50 %**.

3.4. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА

1. Пример

Прочитај текст.

БИК И ЗЕЦ

Спази бик зеца где као стрела бежи преко поља,
па му позавиде на брзини.

Кад се једном састадоше, рече му:

– Благо теби кад си тако брз!

Ти можеш да умакнеш и најопаснијем непријатељу!

Ништа у животу не бих више желео него да сам и сам тако брз.

Тада бих могао да побегнем од сваког непријатеља.

Насмеја се зец чувши бика, па ће му рећи:

– Луда је твоја жеља пријатељу!

Дао бих ја радо своју брзину за твоје оштре и снажне рокове.

Боље поносито се борити с непријатељем,
него целог века срамно пред њим бежати.

Којој **књижевној врсти** припада наведени текст?

А. народна басна

В. лирска песма

С. драмски текст

Тачан одговор: А

Подручје испитивања: Књижевност

Васпитно-образовни исходи:

SJ OŠ A.4.1. Ученик разликује књижевне врсте.

SJ OŠ A.3.1. Ученик разликује народну и ауторску књижевност.

SJ OŠ C.3.2. Ученик изражајно чита и анализира различите врсте текстова.

Когнитивни ниво: разумевање

Процењена тежина: лако

2. Пример

У којој од наведених реченица су подвучени описни придеви?

А. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

В. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

С. Узбуђени тркачи се припремају за трку.

Тачан одговор: С

Подручје испитивања: Језик

Васпитно-образовни исход:

SJ OŠ B.4.2. Ученик разликује врсте речи

(именице, глаголе, придеве, личне заменице и бројеве).

Когнитивни ниво: памћење

Процењена тежина: средње тешко

3. Пример

У којој је од следећих реченица **глагол** написан у **3. лицу множине**?

А. Певам омиљену песму.

В. Гледали смо тај филм.

С. Организују представу.

Тачан одговор: С

Подручје испитивања: Језик

Васпитно-образовни исходи:

SJ OŠ B.3.2. Ученик разликује врсте речи (именице, глаголе и придеве).

SJ OŠ B.4.2. Ученик разликује врсте речи

(именице, глаголе, придеве, личне заменице и бројеве).

Когнитивни ниво: примена

Процењена тежина: тешко

4. MATEMATIKA

4.1. SADRŽAJ ISPITA

U nacionalnome ispitu iz Matematike za četvrti razred osnovne škole ispituju se odgojno-obrazovni ishodi iz sljedećih područja ispitivanja:

1. Brojevi
2. Algebra i funkcije
3. Oblik i prostor
4. Mjerenje
5. Podatci, statistika i vjerojatnost.

4.2. STRUKTURA ISPITA

Nacionalni ispit iz Matematike za četvrti razred osnovne škole sadrži **26 zadataka** od čega je **18 zadataka višestrukoga** izbora (69 %),

7 zadataka kratkoga odgovora (27 %)

i **1 zadatak produženoga** odgovora (4 %).

Svaki zadatak **višestrukog** izbora boduje se **jednim** bodom.

Svaki zadatak **kratkog** odgovora boduje se **jednim** bodom.

Zadatak **produženog** odgovora boduje se **dvama** bodovima.

U **tablici 4.** naveden je broj zadataka u ispitu prema vrstama zadataka za svako područje ispitivanja.

Tablica 4. Broj zadataka u ispitu prema vrstama zadataka
za svako područje ispitivanja

PODRUČJE	VRSTA ZADATAKA			UKUPAN BROJ ZADATAKA
	VIŠESTRUKI IZBOR	KRATKI ODGOVOR	PRODUŽENI ODGOVOR	
Brojevi	7	3	1	11
Algebra i funkcije	2	1	/	3
Oblik i prostor	3	1 (2)	/	4 (5)
Mjerenje	4	1 (0)	/	5 (4)
Podatci, statistika i vjerojatnost	2	1	/	3
UKUPNO	18	7	1	26

Nacionalni ispit iz Matematike **traje 60 minuta.**

Za učenike koji pišu ispit s prilagodbom ispitne tehnologije,
vrijeme trajanja ispita **produljuje se 50 %.**

4.3. Primjeri zadataka

1. primjer

Koliko je $15 - 12 : 4$?

Odgovor: _____

Točan odgovor: 12

Područje ispitivanja: Brojevi

Potpodručje ispitivanja: Računske radnje

Odgojno-obrazovni ishod:

MAT OŠ A.3.5. Izvodi više računskih operacija

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

2. primjer

Pisanim postupkom u zadanoj mreži izračunaj **koliko je: $357 + 27$?**

Dobiveni rezultat **upiši na crtu** odgovora.

Odgovor: _____

Točan odgovor:

Jednim bodom boduje se svaki zapis na crti odgovora koji upućuje na broj **384** .

Drugim bodom boduje se pravilno potpisan zapis pisanoga zbrajanja

u zadanoj mreži ili izvan nje s obveznom crtom (jednakost)

i znakom za računsku radnju zbrajanja.

Područje ispitivanja: Brojevi

Potpodručje: Računske radnje

Obrazovni ishod:

MAT OŠ A.4.2. Pisano zbraja i oduzima

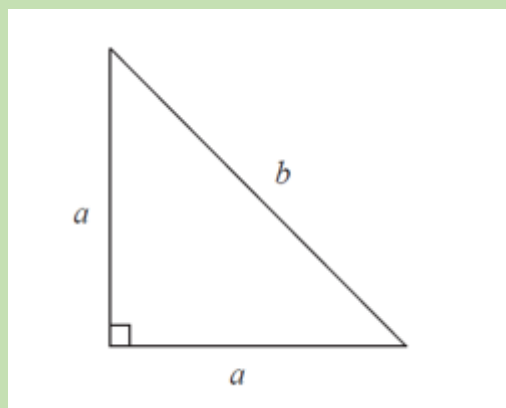
u skupu prirodnih brojeva do milijun

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

3. primjer

Promotri nacrtani trokut.

Kakav je nacrtani **trokut**?

- A. tupokutan
- B. pravokutan
- C. šiljastokutan

Točan odgovor: B

Područje ispitivanja: Oblik i prostor

Potpodručje ispitivanja: Geometrija ravnine

Obrazovni ishod:

MAT OŠ C.4.2. Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica te pravokutni trokut.

Kognitivna razina: Pamćenje

Procijenjena težina: Srednje teško

|

4. primjer

U **pun** akvarij stane **pet litara** vode.

Koliko **punih** boca od **pola litre** trebamo **izliti** u prazan akvarij kako bismo ga **napunili**?

Odgovor: Potrebno je izliti _____ punih boca vode.

Točan odgovor: 10

Područje ispitivanja: Mjerenje

Potpodručje ispitivanja: Procjena i mjerenje

Obrazovni ishod:

MAT OŠ D.3.4. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.

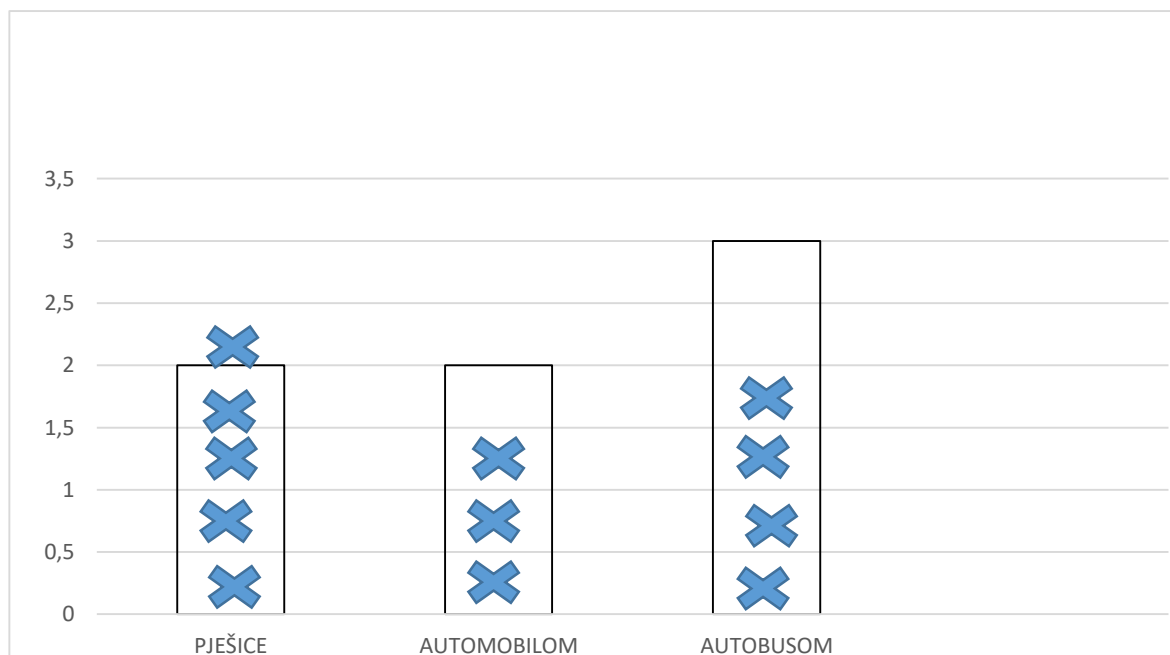
Kognitivna razina: primjena

Procijenjena težina: srednje teško

5. primjer

Promotri dijagram.

*dijagram = 3 učenika

Koliko učenika u školu dolazi **prijevoznim sredstvom**?

- A. 9
- B. 12
- C. 21

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Podaci, statistika i vjerojatnost

Potpodručje ispitivanja: Prikazi podataka

Obrazovni ishod:

MAT OŠ E.3.1. Služi se različitim prikazima podataka.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: lagano

5. PRIRODA I DRUŠTVO

5.1. SADRŽAJ ISPITA

U nacionalnome ispitu iz Prirode i društva za četvrti razred osnovne škole ispituju se odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji iz područja:

1. Organiziranost svijeta oko nas
2. Promjene i odnosi
3. Pojedinac i društvo
4. Energija.

5.2. STRUKTURA ISPITA

Nacionalni ispit iz Prirode i društva za četvrti razred osnovne škole za učenike koji se školuju **prema članku 6. Pravilnika**

sadrži ukupno **28 zadataka**,

od kojih je 71 % zatvorenoga tipa (20 zadataka višestrukoga izbora),

a 29 % otvorenoga tipa (8 zadataka kratkoga odgovora i dopunjavanja).

U **tablici 5.** navedeni su broj zadataka i broj bodova

za svako od područja ispitivanja.

Tablica 5. Broj zadataka i broj bodova u ispitu za svako područje ispitivanja

PODRUČJE	UDIO ZASTUPLJENOSTI U ISPITU	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
Organiziranost svijeta oko nas	32 %	9	9
Promjene i odnosi	36 %	10	10
Pojedinac i društvo	14 %	4	4
Energija	18 %	5	5
UKUPNO	100 %	28	28

Ispit iz Prirode i društva traje ukupno **60 minuta**.

Za učenike koji pišu ispit s prilagodbom ispitne tehnologije, vrijeme trajanja ispita **produljuje se 50%**.

5.3. PRIMJERI ZADATAKA

1. primjer

Učenici žele zasaditi biljke **uz plažu** na otoku Hvaru. Koje će biljke **najuspješnije rasti** na tome području?

- A.** lipa, hrast, bazga
- B.** vrba, topola, trska
- C.** lovor, bor, hrast crnika

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Organiziranost svijeta oko nas

Potpodručje: Organiziranost živih bića

Odgojno-obrazovni ishod:

A.4.1. Učenik zaključuje o organiziranosti ljudskoga tijela i životnih zajednica.

Kognitivna razina: primjena

Procijenjena težina: teško

2. primjer

Medvjed je u **zimskim** mjesecima izložen velikoj hladnoći.
Što **pomaže** medvjedu zadržati toplinu **zimi**?

A. čvrsti zubi

B. velike šape

C. debelo krzno

Točan odgovor: C

Područje ispitivanja: Promjene i odnosi

Potpodručje: Ciklusi u prirodi

Odgojno-obrazovni ishod:

B.4.2. Učenik analizira i povezuje životne uvjete i raznolikost živih bića na različitim staništima te opisuje cikluse u prirodi.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

3. primjer

Ivan je posjetio **zaštićeno močvarno područje na istoku** Republike Hrvatske.
Koji je **park prirode** Ivan **posjetio**?

- A. Papuk
- B. Kopački rit
- C. Žumberak - Samoborsko gorje

Točan odgovor: B

Područje ispitivanja: Pojedinac i društvo

Potpodručje: Društvena odgovornost

Odgojno-obrazovni ishod:

C.4.1. Učenik obrazlaže ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: srednje teško

4. primjer

Kojom su bojom prikazane rijeke Sava, Kupa, Drava i Dunav na geografskim kartama?

Odgovor: _____

Točan odgovor: plavom, plavom bojom, plava

Područje ispitivanja: Organiziranost svijeta oko nas

Potpodručje: Snalaženje u prostoru

Odgojno-obrazovni ishod:

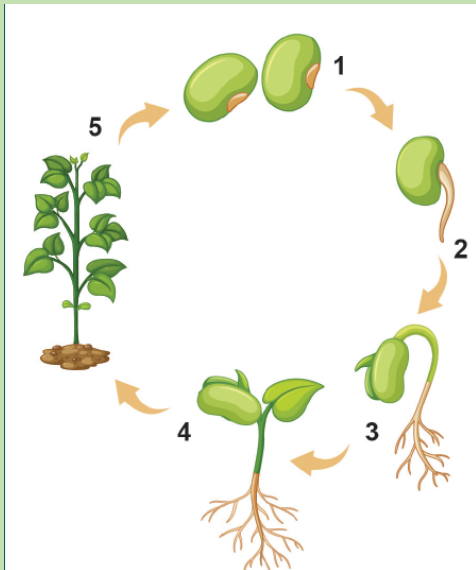
A.3.3. Učenik zaključuje o organiziranosti lokalne zajednice, uspoređuje prikaze različitih prostora.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: lagano

5. primjer

Promotri sliku **životnoga ciklusa** biljke **graha**.

Kojim je **brojem** označen dio životnoga ciklusa graha **kada** se može **razviti cvijet**?

Odgovor: _____

Točan odgovor: 5, pet

Područje ispitivanja: Promjene i odnosi

Potpodručje: Odnos prema prirodi i sebi

Odgojno-obrazovni ishod:

B.4.2. Učenik analizira i povezuje životne uvjete i raznolikost živih bića na različitim staništima te opisuje cikluse u prirodi.

Kognitivna razina: razumijevanje

Procijenjena težina: teško

